

ZMf

Impact strategie 2026-2030

Onderdeel van de oplossing

Onderdeel van de oplossing

Iedere dag voel ik het sterker, dat het ontzettend hard nodig is om naar elkaar uit te reiken, om moeilijke gesprekken juist aan te gaan en naar elkaar te durven luisteren, ook als de belangen van de ander niet direct de jouwe zijn. Ik geloof erin dat de toekomst van Zeeland beter en gezonder wordt door samen op te trekken in een beweging van verbinding in plaats van verder gaande polarisatie. Daar hebben we iedereen bij nodig. We zijn allemaal onderdeel van de oplossing; de overheid, de bedrijven, jij en ik.

ZMf draagt hieraan bij met waar we goed in zijn, namelijk in bruggen slaan en de hand reiken om oplossingen te zoeken voor de grote uitdagingen waar Zeeland voor staat. We werken aan breed gedragen visies die de leefomgeving ten goede komen. Altijd is ons uitgangspunt een goede leefomgeving, met gezonde lucht, schoon water en een veerkrachtige bodem. ZMf biedt een ander perspectief. Die van toekomstige generaties en samenwerken aan een gezamenlijk doel, zodat Zeeland nu en later een fijne en gezonde plek is en blijft om te leven. Persoonlijk wil ik benadrukken dat we de dingen die wel goed gaan in de samenleving viëren en aanmoedigen. Er dankbaar voor zijn. Aan de andere kant vind ik het ook belangrijk dat we niet klakkeloos voorbijgaan aan het verleden; dat we de pijnlijke kanten van wat er in de wereld en in onze regio speelt, zoals onrechtvaardigheid en leed in de breedste zin, durven te erkennen. Oog hebben voor het verleden, heden én de toekomst geeft nieuwe perspectieven en een eerlijker verhaal. Dat zorgt weer voor een grotere betrokkenheid en hoop.

Nadenken en bouwen aan de toekomst kan niet zonder nieuwe generaties daarbij te betrekken. ZMf werkt daarom nauw samen met Zeeuwse jongeren. Ze staan aan onze zijde om ZMf te adviseren en met ons mee te werken aan de toekomst van Zeeland.

Aan alle kanten wordt er druk uitgeoefend op de ruimte in Zeeland, onder andere door de energietransitie, de industrie en landbouw, nieuwbouw en toerisme. Het vraagt van ons ook waakzaam te zijn en als het nodig is duidelijke grenzen te stellen. Zo beschermen wat geen eigen stem heeft, maar wel het fundament vormt voor al het leven en ons voortbestaan, namelijk het ecosysteem en de natuur.

Deze impactstrategie is met grote zorg opgesteld. We hebben externen vanuit verschillende invalshoeken gevraagd om mee te lezen, onder andere ook jongeren en personen van buiten ons werkveld. Dit houdt ons scherp en onze blik breed.

Time is now. Water is life. Love is all.

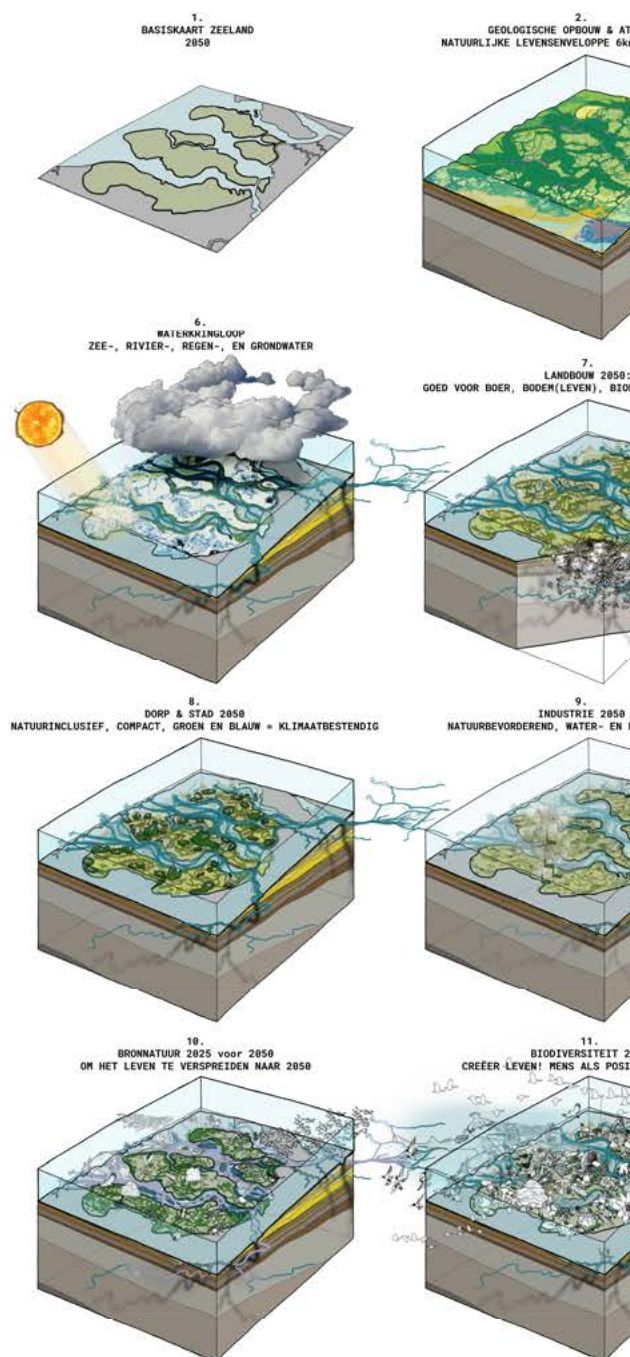
A handwritten signature in blue ink that reads "Ira von Harras". The signature is written on a piece of paper with horizontal lines.

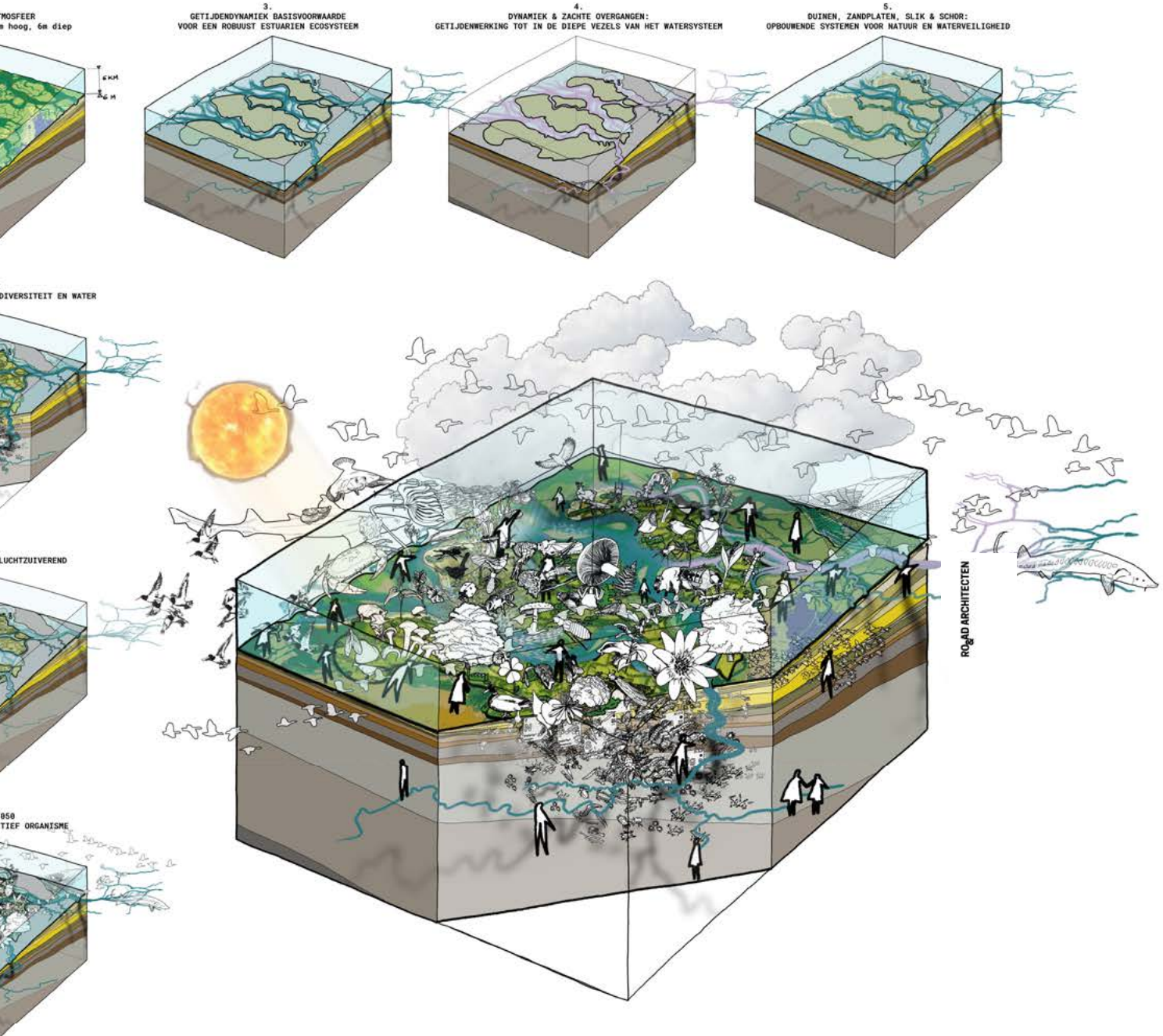
Ira von Harras
Directeur ZMf

Wat gebeurt er om ons heen?

Er spelen ongekende veranderingen en wereldwijde uitdagingen op het wereldtoneel. Planetaire grenzen, zoals omschreven door J. Rockström van het Stockholm Resilience Centre, worden overschreden of dreigen dat te worden, klimaatverandering versnelt en de biodiversiteit neemt nog steeds hard af. Ook is er veel onrust op politiek en sociaal vlak, wat ongelijkheid en polarisatie in de hand werkt.

Ook in Zeeland zijn de gevolgen van de biodiversiteitscrisis en klimaatverandering steeds meer zichtbaar en voelbaar. Daarnaast komt er enorm veel op onze provincie af. De energietransitie met onder andere enorme hoogspanningsmasten en mogelijk nieuwe kerncentrales, de industrie, havens en scheepvaart, nieuwbouw, toerisme en militaire vluchten, allemaal doen ze een beroep op het open landschap van het deltagebied. Dat maakt de unieke natuur in Zeeland een kwetsbaar doelwit. Als grensgebied en als monding van de Schelde hebben we bovendien te maken met de uitdagingen van regelgeving van buurlanden die nog niet altijd goed op elkaar is afgestemd. Ondertussen merken we ook in het Zeeuwse een verharding in de samenleving en een tendens van polarisatie. Het vergt samenwerking, visie en moed om hier beter uit te komen. Het onderstreept dat het verbindend werk van ZMf, als beschermer en vertegenwoordiger van natuur en aanjager van maatschappelijke duurzame ontwikkelingen steeds relevanter en urgenter wordt.

*‘De toekomst van Zeeland; een eerlijke samenleving
en economie die natuur en het ecosysteem, waar
ze onderdeel van is, als uitgangspunt neemt.
Een samenleving die de huidige en voorgaande
generaties erkent en zorg draagt voor die na ons komen.’*

A protest sign made of cardboard, held by a person with long reddish-brown hair. The sign features the words "SYSTEM" and "CHANGE" in large, bold, green spray-painted letters. At the bottom, the words "NOT CLIMATE CHANGE" are written in black marker over a pink, cloud-like background. The sign is secured with white tape. In the background, other people are visible, some holding umbrellas, suggesting an outdoor event.

SYSTEM
CHANGE
NOT CLIMATE CHANGE

Missie

Zeeland; een mooie natuur-rijke provincie met een gezond en veerkrachtig ecosysteem. Op basis daarvan draait een eerlijke circulaire samenleving en een natuurinclusieve economie. Klimaatverandering wordt gezien binnen het kader van klimaatrechtvaardigheid, waarbij niet alleen naar de fysieke milieucrises wordt gekeken, maar ook naar de daarmee samenhangende ethische, politieke en juridische problemen.

Dat is waar ZMf voor gaat. Inwoners van Zeeland hebben het recht op schone lucht en drinkwater, gezond voedsel en een veilige plek om te wonen. Zeeland ligt in een deltagebied, heeft een weids landschap met veel water en een unieke natuur, die bijna overal 'dichtbij' voelt. Maar onze leefomgeving staat onder druk door klimaatverandering, verlies aan biodiversiteit, vervuiling en de groeiende vraag naar ruimte voor economische activiteiten. Daarom beschermt en versterkt ZMf natuur en landschap, stimuleert duurzame keuzes en verbindt mensen, bedrijven en overheden om samen te bouwen aan een leefbare natuurinclusieve toekomst.

Fundamentele principes

We werken altijd vanuit een aantal fundamentele principes, die gebaseerd zijn op de duurzaamheidsregels van The Natural Step:

Haal niet meer stoffen uit de aarde dan de natuur aankan.

Denk aan fossiele brandstoffen, zware metalen en andere niet-hernieuwbare grondstoffen.

Produceer geen stoffen die de natuur niet kan afbreken.

Zoals synthetische chemicaliën en plastics die zich ophopen in het milieu.

Beschadig de natuur niet structureel.

Bijvoorbeeld door ontbossing, overbevissing of het vernietigen van ecosystemen.

Zorg voor eerlijke verdeling van middelen en kansen.

Mensen moeten in staat zijn om aan hun basisbehoeften te voldoen, nu en in de toekomst.'

Visie

De aarde is een ecosysteem en alles wat daarin leeft, ook de mens, is daarin onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het leven op onze planeet valt of staat met de balans in dat ecosysteem.

Tijd dus voor een meer rechtvaardige wereld! Een tijdperk waarin mens, natuur en technologie samen een nieuwe balans vinden: tijd voor het symbioceen.

Het symbioceen is een voorgesteld tijdperk waarin mens, natuur en technologie samen een nieuwe balans creëren. Dit concept, geïntroduceerd door milieufilosoof Glenn Albrecht, benadrukt de noodzaak van samenwerking tussen mensen, organisaties en natuurlijke systemen voor een duurzame ontwikkeling van de samenleving. Een waardevolle en hoopvolle blik op de toekomst die ZMf graag wil onderschrijven.

ZMf vertolkt de stem van de natuur in Zeeland. We komen voor haar op en beschermen haar. Dat doen we samen met onze achterban en met brede steun vanuit de Zeeuwse samenleving en met een actieve, open en integere houding. We geloven in de verbinding met bedrijven en overheden om dappere stevige stappen te zetten in een overgang naar een duurzame samenleving.

Onze kracht

ZMf is een kleine gepassioneerde club met lef. We hebben deskundigheid in huis en zijn actief aanwezig in ons werk- en speelveld. Dat maakt ons een autoriteit op het gebied van natuur en milieu in Zeeland. We durven zaken net even anders aan te pakken dan normaal. Dat stimuleert, motiveert en zet in beweging.

We werken onafhankelijk, transparant en oplossingsgericht en staan voor waarden als respect, rechtvaardigheid, diversiteit en inclusiviteit. Daarmee tonen we leiderschap en pakken we onze verantwoordelijkheid, als onderdeel van de oplossing. We geloven sterk in verbinding en dat dat je verder brengt naar een gezamenlijk doel. In dat kader faciliteren we bijvoorbeeld ook processen en trainingen in **Art of Hosting en Conflict Transformation**. Er wordt daarin ruimte gemaakt voor collectieve wijsheid en gedeelde verantwoordelijkheid en leert ons over conflicterende belangen heen te kijken en met elkaar in verbinding te blijven. Zo zetten wij ons actief in om polarisatie tegen te gaan.

We deinzen er niet voor terug om ons werk, naast wetenschappelijk inhoudelijk, ook vanuit een bewuste en zintuiglijke beleving aan te vliegen. Denk aan de podcast Zeeuwse Zichtlijnen, die terug te luisteren is in je podcastapp. En aan de meetup van Zeeuwse Zichtlijnen die we openden met een bijzondere ceremonie voor het water van de Westerschelde. ZMf heeft een actieve kring van Zeeuwse jongeren om zich heen die ons adviseert en scherp houdt op de behoeften van de toekomstige generaties. Onze blik naar de toekomst vertrekt altijd vanuit een erkenning van de situatie in het heden en geleerde lessen uit het verleden.

ZMf opereert onafhankelijk in Zeeland. Op nationaal niveau zijn we aangesloten bij het landelijke netwerk van Natuur- en Milieufederaties. Collectief is onze stem en vuist nog sterker. Dat maakt het verschil.

Focus

Er is een nauwe relatie tussen mens en natuur. Sterker nog, de mens is onderdeel van de natuur. We dienen ons te realiseren dat we als soort niet alleen maar kunnen nemen. Dat we ons ook bewust moeten zijn van ons handelen en welk effect dat heeft. Daarom wil ZMf een positieve impact hebben op de leefomgeving door vergroening en verduurzaming.

We werken aan de programma's Groene Ruimte, Deltawateren en Industrie, Energie en Circulair. Daar vallen ook thema's onder zoals: natuurinclusieve landbouw, behoud van nachtelijke duisternis, waterkwaliteit en zoet water.

Vanuit die programma's werken we aan deze strategische doelen:

- **Duurzame samenleving**

Zeeland heeft een duurzame samenleving die alles biedt wat de huidige én toekomstige generaties nodig hebben om te leven. Daarin bestaat een energiesysteem met een substantieel lager energieverbruik dan nu en dat wordt opgewekt met 100% hernieuwbare bronnen. In die samenleving bestaan geen afvalstromen en zijn materialen circulair.

- **Gezonde leefomgeving**

Al onze activiteiten in Zeeland zijn in de basis goed voor mens en het leefmilieu en ze respecteren of versterken het unieke open Zeeuwse landschap.

- **Veerkrachtige ecosystemen**

Zeeland behoudt en versterkt haar natuur tot een veerkrachtig en evenwichtig ecosysteem, met daarin een grote verscheidenheid en variatie aan diersoorten en plantensoorten. Bij al onze activiteiten wordt biodiversiteit gerespecteerd of versterkt. We werken mét de natuur en breken haar niet af.

Concreet voor Zeeland

Hoe we onze ambities concreet maken voor Zeeland zie je terug in onder andere:

ZMf visie op de Toekomst van

Zeeland; De Zeeuwse politiek ziet Zeeland richting 2050 graag groeien. Op economisch vlak, in de infrastructuur voor de energietransitie en in inwonertal. Wij zien de noodzaak van een vorm van groei voor Zeeland. Maar die groei moet niet alleen over economie en voorzieningen gaan. Niet alleen over Zeeland als stopcontact van Europa. Die groei moet 'slim' zijn, dus toekomstbestendig en natuurinclusief. We onderschrijven in dat kader de potentie van het symbioceen, waarin mens, natuur en technologie sterk samenwerken.

Zeeuwse Natuurambitie; deze stelden we op om aan te geven waar de focus op moet liggen om de Zeeuwse natuur effectief te helpen herstellen en te beschermen, op zowel provinciaal als gemeentelijk niveau.

Industrie van de Toekomst: natuurinclusief; ZMf neemt het voortouw om de industrie in Zeeland aan te moedigen om koploper te worden in een natuurinclusieve sector.

Echt groene energietransitie; het beslag die de energietransitie legt op de Zeeuwse natuur, het landschap en de leefomgeving van Zeeuwen is enorm. Wat moeten we tolereren, waar trekken we letterlijk en figuurlijk de grens? ZMf ziet de oplossing in een écht groene energietransitie.

Aanpak

ZMf is een koepelorganisatie die zich sterk maakt voor natuur, milieu en een gezonde leefomgeving in Zeeland. We werken nauw samen met onder andere terrein beherende organisaties en andere groene partners en zijn verenigd in regionaal en landelijk coördinatie-overleg. Samen geven we de Zeeuwse natuur een krachtige stem, ook namens onze achterban van aangesloten leden en lidorganisaties. ZMf heeft in dit verband een groeiende positieve impact vanuit een beweging van onderop, met breed draagvlak in de Zeeuwse samenleving en daarbuiten.

Rollen

Vanuit onze drie rollen sturen we aan op concrete uitvoering van plannen en beleid die onze provincie verder helpen. We beschermen de natuur en het milieu in Zeeland en ook daarbuiten, over de landgrens met België heen. We treden op als vertegenwoordiger namens alle bij ZMf aangesloten leden en organisaties en behartigen onze gezamenlijke belangen. En we verbinden en versnellen initiatieven die bijdragen aan een duurzame samenleving.

Uitzonderlijk breed netwerk

Ons uitzonderlijk brede en diverse netwerk maakt dat we midden in de samenleving staan. We zijn een gesprekspartner voor onze achterban, voor beleidsmakers, onderwijsinstellingen, Zeeuwse bedrijven en industrie en maatschappelijke organisaties. Die unieke verbindende positie geeft ons de kans om ook niet voor de hand liggende samenwerkingen te smeden. Juist ook die zijn essentieel om de grote uitdagingen waar we voor staan, aan te pakken.

Vaste centrale plek voor jongeren

ZMf werkt intensief samen met jonge mensen uit Zeeland. Wij vinden dat hun visie niet mag ontbreken als we het over de toekomst van Zeeland hebben. Daarom hebben ze een vaste centrale plek in ons werk, onder andere in de Raad van Inspiratie. Ze adviseren ons over vraagstukken op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid en brengen onmisbare frisse perspectieven in, stellen kritische vragen en zetten ons aan tot actie.

Theory of change

Om onze doelen te bereiken hanteren we een strategische aanpak gebaseerd op de Theory of change²; we bepalen lange termijn doelstellingen, bedenken de te nemen stappen ernaartoe, brengen focus aan, wegen risico's af, stellen prioriteiten, gaan gericht over tot actie en evalueren dit proces. ZMf is getraind in het werken aan de hand van een bewezen impactstrategie. Daarmee ontwikkelen en stroomlijnen we campagnes, activiteiten en acties voor een nog grotere positieve invloed op natuur, milieu en de omgeving waarin we leven.'

² www.theoryofchange.org

Impactstrategie: naar ons doel

Met de ZMf Impactstrategie werken we toe naar ons doel. De leefomgeving, natuur en het klimaat in Zeeland gaan erop vooruit. Dat betekent concreet: schone lucht, zuiver water en een gezonde bodem met veel ruimte voor natuur en met een rijke biodiversiteit.

Wat is daarvoor nodig?

Burgers accepteren massaal niet langer dat natuur wordt vernietigd omwille van winstbejag.

Onderliggende factoren die daarbij van belang zijn, zijn dat burgers zich verenigen tegen de vernietiging van hun leefomgeving. Ze voelen een sterkere band met de natuur en voelen zich er een onderdeel van. Ze zijn zich er bewust van zijn dat de natuur in een slechte staat verkeert en beseffen dat geld niet boven het belang van de natuur en hun leefomgeving mag staan.

Actoren met negatieve invloed op het ecosysteem en onze leefomgeving worden ter verantwoording geroepen.

Hiervoor is het nodig dat de belangen van onze lidorganisaties goed worden behartigd en dat die lidorganisaties ook nauw samenwerken. Bovendien is er vanuit de samenleving zelf geld en daadkracht beschikbaar om in te zetten voor natuur en een gezonde leefomgeving. ZMf kan, al dan niet in samenwerking met anderen, een flexibele mix leveren van middelen om haar doel te bereiken; van creatieve en ludieke tot juridische acties.

Bedrijven en overheden worden gestimuleerd om natuurinclusief te werken

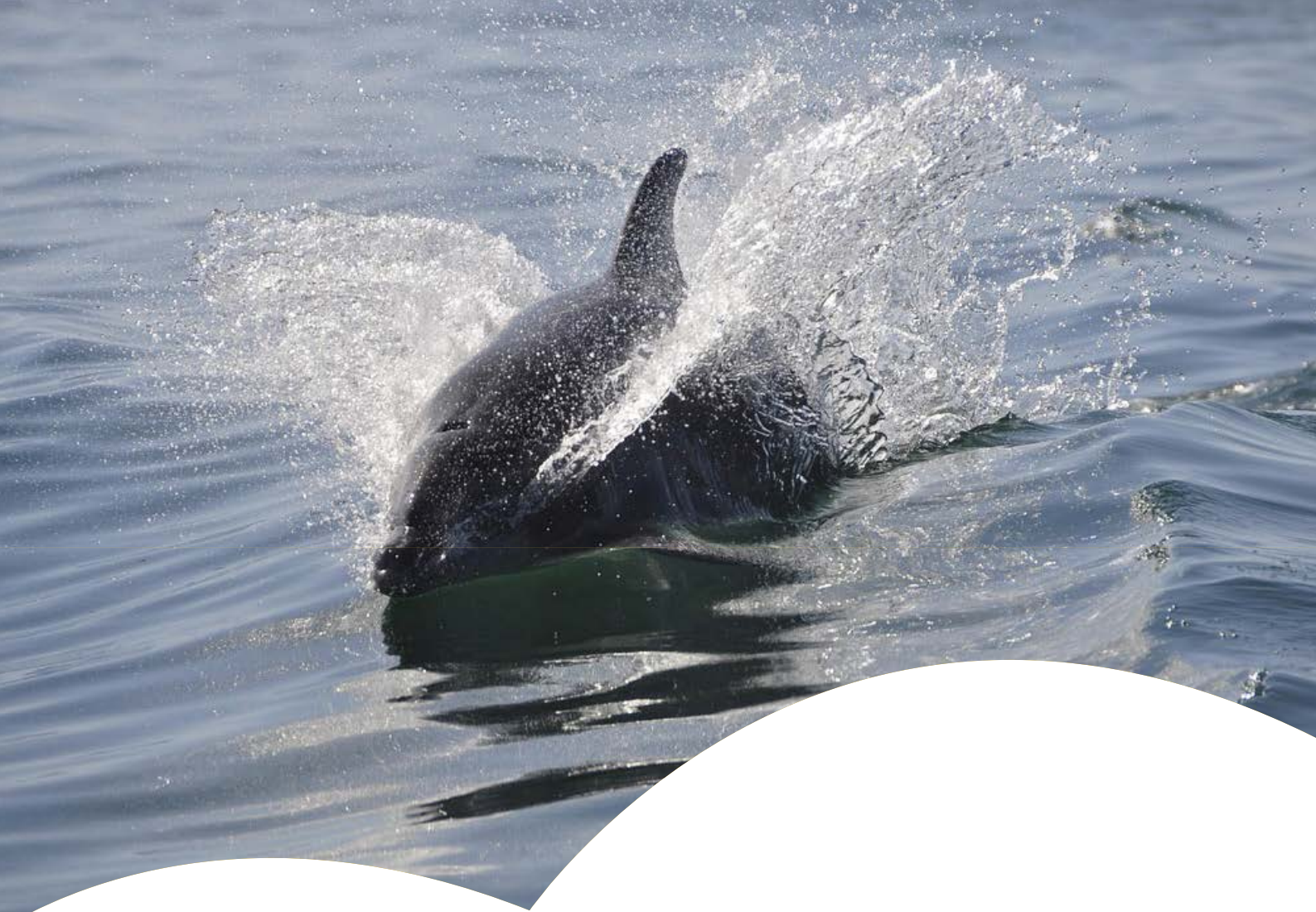
Vanuit de hele samenleving, van burgers tot middenstand, wordt de druk op de grote industrie en grootschalige landbouw opgevoerd om een omslag te maken naar natuurinclusieve bedrijfsvoering.

De overheid realiseert regelgeving waarmee bovengenoemde punten worden geborgd.

Provincie en gemeenten stimuleren actief het natuurinclusief werken bij alle bedrijven en richten het landschap duurzaam in.

Word ook deel van de oplossing, word impactmaker!

Al meer dan 40 jaar werkt ZMf aan de verduurzaming van onze samenleving, samen met burgers, ondernemers, het bedrijfsleven en overheden.

Maar meer dan ooit staat de wereld, en dus ook Zeeland, aan de vooravond van grote veranderingen. Denk aan de energietransitie, het omschakelen naar een circulaire economie, de verduurzaming van de industrie, het havengebied en de landbouw. Een gezond milieu en een robuuste natuur kunnen de gevolgen van klimaatverandering helpen tegengaan en keren. Laten we daarvoor de handen ineenslaan. ZMf heeft daarvoor een Impactfonds. We bundelen daarin de kracht van ZMf met die van publieke en private partners, om samen de grote uitdagingen van onze tijd aan te pakken. Het ZMf Impactfonds is er niet alleen voor de huidige generaties, maar juist ook voor de toekomstige. ZMf zoekt Impactmakers die mee willen bouwen aan een toekomstbestendig Zeeland voor jou, voor ons en voor de generaties na ons.

info@zmf.nl
06 13030185
Kousteensedijk 7
4331 JE Middelburg
www.zmf.nl

